

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . . 40 L — b.
Egy évre . . . 20 L — b.
Egy hónapra . . . 7 L — b.
Nyilatér sora . . . 6 L — b.
Föld. póttsora . . . 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és
vasárnap reggel.
SZERKESZTOSEG:
DR. I. DIÉNES ODON
főszerkesztő irodájában
Báthori-ut 14. szám.
Telefon-szám.

Kiadja a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Odón.

Kiadóhivatal és papírkereskedés telefon-szám

Ünnepnap szünetek.

Egész heti fárasztó munka után jól esik a vasárnapi pihenés. Nyugvás. Csend. De nem minden harmadik napon.

Néhány százféle vallásfelekezet hívőinek, — az ő hitük szerint, — rá kell szentelni pár imádságos, ceremóniás napot az ő hitük szerinti Istenségek tiszteletére.

És a vallásfelekezetek építenek nagy templomokat s nagy zsongás, zsolozsmás bódító áhitattal zugják, hogy hisznek! . . . de cserébe ezért segítséget kérnek! . . .

Minden népnek meg van még a különféle nemzeti ünnepe: Alapítás. Király-születés. Szabadság-ünnep.

Minden családban megessék egy névnap, születésnap, esküvő, hogy a fiu most lett önálló iparos, kereskedő, gazda, vagy doktor. Ezeket a napokat mind megünnepelik.

Megünnepelik még a tavaszt is május elsején.

Szóval, ha ez a mellékes tény nem volna, hogy közbe a világ legvéresebb háboruja dult, — ünnepelhetnénk, míg a világ vége lesz, mindig! . . .

De a háboru elpusztított mindent. Nincs tisztességes ruhánk, kalapunk, cipőnk, mert *nincs munkáskéz, amely anynyit tudjon produkálni, hogy bőség legyen mindenben*.

Ceremónia-mestert, vezetőt, szószólót, hangadót, rikkancsot, kijárót, baksis-evőt, *azt sokat látunk*, de eredményes munkát, munkászeket, melyek megszüntessék a tömegruhátlanságot, a tömegerkölcsteleniséget, — azt — nem látunk! . . .

Erkölcsjavításra találták fel a különféle ünnepeket.

Mert az ünnepnapokon mindenki magába szállhat s minden pap elmondhatja az ő hiveinek, hogy miért jó erkölcsösnek lenni, más embernek a becsületébe nem gázolni . . .

Ez mind szép.

A német munkások azonban a házájukért egy órával naponként többet dolgozni elhatározták . . .

Ők nem szónokolnak, nem személyeskednek, nem kijárnak, nem verik a mellüket nagy hanggal kísérvé, nem baksisolnak, — hanem: *dolgoznak!* . . . S mi idehaza mit látunk?

Egy esztendőből egyharmadesztendőt ünnepelnünk kell.

Családi ünnepek, saját vallási ünnepeink, a ránk rendelt görög keleti vallásos ünnepek betartása, boltok, üzemek becsukása! . . .

Ha nem dolgoztat az állam, hanem folyton ünnepeltet, örökre rongyosok maradunk.

Intézkedést kérünk, hogy az állami ünnepeken kívüli más ünnepeket ne kelljen betartani, mert így nemcsak egyeseknek, hanem az egész államgazdaságnak tönkre kell menni.

Molnár Kálmán.

A külpolitikai horizont.

A magyar belpolitika. — Közép-Európa területi sérthetatlensége. — Az antant védekezése esetleges támadás ellen. — A magyar királyválasztás előharcai. — Jugoszlávok bojkottja Olaszország ellen.

A magyarországi események körül a belpolitikai életre legfontosabban kiható a kereszténypárt kettészakadása. A helyzet ezzel véglegesen tisztázódni fog. A legitimisták ellenzékbe vonulnak és megmaradnak a kormány mögött a Horthyt támogató szabadkirály választó frakciók. Ezekből immár nem lesz nehéz megalakítani Bethlennek az egységes kormányzópártot, de az ellenzéké, Apponyi és Andrássyval sokkal erősebb lesz, mint remélte.

Az állam háztartását súlyosan érinti az újabb jóvátételi teher, melyet Jugoszlávia újabb követelése jelent.

Kállay Tibor pénzügyminiszter nyilvánosságra hozta a Budapesten székelő jóvátételi bizottság legújabb átiratát Jugoszlávia követelését illetőleg. A bizottság két kiküldöttje megjelent a magyar kormányban és először is ismertetette Jugoszlávia követeléseit, amely arra irányul, hogy a trianoni szerződés értelmében a pécsi szénbányák termeléséből Jugoszláviának kizsoltgáltatandó szén árát a magyar állam megfizetni köteles. Azon összeget pedig, amit ezen a címen Magyarország kifizet, annak idején a jóvátételi összegbe fogják betudni.

Jugoszlávia ezen követelése a magyar költségvetést ötszázmillió újabb költségterheléssel terheli meg és az elkeseredést még jobban fokozza az az általánosan kolportált hír, hogy a jóvátételi bizottság Jugoszlávia követelését már is elismerte. A magyar pénzügyi és gazdasági köröknek az a feltétlen meggyőződése, hogy ha az antant Magyarország helyzetét nap-nap mellett újabb és újabb megterhelésekkel súlyosítja, később pedig az országot államcsődnyománnyal így meg akarja fosztani, a teljes gazdasági összeomlás el nem kerülhető.

A nemzetgyűlés ülésén Kovács J. István képviselő hosszabb beszédben foglalkozott az indennitással.

— Elkerülhetetlennek tartom, mondotta, hogy a nemzetgyűlést a mandátum lejártakor feloszlassák. Ebben az atmoszférában, amely a nemzetgyűlésen uralkodik, alkotmányos munkáról beszélni sem lehet. Örülök annak, hogy a miniszterelnök végre arra a lépésre szánta el magát, amelyet az ország érdeke egyenesen megkövetel és azon kijelentése, hogy a forradalmi szellem ellen az összes rendelkezésére

Mese.

— A Székely Ujság eredeti tárcája. —

Irta: Száva Nusi.

I.

Az első napsugarak kicsaltak mindenkit a Vérke menti korzóra. Lágy, zöldes színben hömpölygött az öreg Vérke s a hullámok az apró, ezüstösen csillogó habokkal játszadoztak, mint a kis unoka a nagyapó fehér szakállával.

— Nézze Arthur, milyen nagy gondolatokra tanítanak ezek a lágyan omló hullámok. Jöjjön közelebb, nézze . . . Egyik hab a másik után szalad s mikor eléri egymást, összeölelkeznek, egybeolvadnak és semmivé lesznek. Nem látszanak többet, eltűnnek . . . és nem térnek vissza többé . . . soha . . .

Soha?! . . . és Lonci nézte a habokat és elmerengett. Olyan néma hangulat ömlött el rajta. Ilyenek ők is, mint ez a folyó. Elmúlik ő is, a mint egy hullám utoléri.

Ez az egész élet egy versenytetés. Elöl a nők, utána az a sok férfi . . . Vajjon őt ki fogja utolérni? Melyik férfi ölelése lesz a halálhozó boldog megsemmisülés.

Arthur zavarta meg gondolataiban:

— Menjünk Loncika ebédelni.

. . . Lonci szó nélkül elfordult és haladt abba az irányba, amely a vendéglő felé vezetett, ahol együtt szoktak ebédelni.

Ilonka árvaleány volt. Tanítónő. Édes anyja egy tanácsot adott neki: óvakodjék az emberektől s ő nem feledte ezt soha. Csak a fiatal dr. Zoltán Arthur ügyvéd, gyermekkori ismerőse járt vele mindig.

Amint a két abonans megérkezett, azonnal szervíroztak és Ilonka szótlan fogyasztotta el az ebédjét . . . Eltávoztak.

— Mi baja Loncika? Miért olyan levert?

És Ilonka barna szempilláján egy könny-csepp rezgett s a torkát úgy reszelte valami, alig bírt szólani.

— Nem tudom. Ugy fáj valami belül, úgy táton egy szédítő üresség a lelkemben. Olyan keserűen nyitotta fel bennem a folyóparti elmélkedés az életemet. Ezt a buval bélelt nyomoru életemet.

Arthur nem tudta, hogy mit szóljon. Megállt s egy ibolyacsokrot vett a kis kertészleánytól — ki félénken kínálta meg vele és — átnyújtotta Loncinak:

— Tűzze fel és izzá el a gondolatokat

álló törvényes eszközzel felveszi a küzdelmet, minden igaz magyar embernél szimpátiát váltott ki.

A garanciális szerződés semlegesíti a rajnai tartományt és kimondja Közép- és Kelet-európa területi sérthetlenségét. Erre a pontra Franciaország azért helyez nagy súlyt, mert ezzel ki van zárva Ausztriának Németországhoz való csatlakozása.

A francia félhivatalos, a „Temps” az angol-francia szövetség jelentőségét méltatja. Örömmel állapítja meg, hogy a megegyezés lehetővé teszi a francia-német feszültség enyhülését. Ugy tartja, hogy a francia-angol ellentétek elsimulásával Németországban megerősödik a demokrácia uralma.

A legfelsőbb tanács újabb nagyhatalmi szerződés kérdésével foglalkozott Cannesben, melynek tervezetét Lloyd George már el is készítette. E szerződés szerint Franciaország, Anglia, Olaszország és Belgium kötelezik magukat arra, hogy nem provokált támadás esetén egymást támogatni fogják.

A „Daily Chronicle” értesülése szerint ezt az egyezményt nem tekintik véglegesnek, hanem csak „mágnesnek”, mely később Európa többi hatalmaira is vonzóerőt fog gyakorolni. Az angol világlap meglehetősen optimizmussal, ilyen módon reméli felépíteni az európai Egyesült Államokhoz vezető, ma még fantasztikusnak mondott hidat. Az angol lap optimizmusában semmiképp sem akarja látni azt, hogy a nagy hatalmak egy csapásra két legyet akarnak agyonütni. Még mindig revánsot rikoltozó országaiak vágyát is ki akarják elégíteni és az összeroppant, lerongyolódott Európát is alá akarják támasztani.

Alátámasztó politikájukról ad tanubizonyosságot az a híradás, hogy nemzetközi szindikátusok fognak alakulni, melyeknek rendeltetése Európa újjáépítése és normális gazdasági felvirágoztatása.

Bethlen minapi legitimista ellenes kirohására most válaszol Andrássy Gyula gróf. Kijelenti, hogy állják a harcot egy pártkirály behozatala ellen és megokolja a legitimisták kétségbeesett köztársasági programját. Ebben egyetért Apponyi békéscsabai nyilatkozatával: inkább köztársaság, mint árnyék-király, aki a

pártok bábja lenne csak. Mialatt ezek történnek Budapesten, Bethlen gróf Bécsben tárgyal Schöber kancellárral a magyar-osztrák gazdasági egyezményről és optimista hangon nyilatkozik a lehető közeledésről.

Szebenikóban újabb olasz hadihajók jelentek meg. A jugoszláv sajtó felháborodással fogadja ezt az újabb inzultust és a jugoszláv kereskedőket felszólítja, hogy kerüljék Olaszországot és bojkottálják az olasz árukat. Belgrádi lapok szerint olasz fascisták manifesztumot boesátottak ki, amelyben pogromra uszítanak az olasz megszállott területen lakó jugoszláv állampolgárok ellen. (Damian.)

Az új német iskolai berendezkedés.

A háború vége belső berendezkedéseiben minden nemzetet új helyzetbe sodorta. A németek voltak a legelső, akik berendezkedtek.

A nagy nyomás, mely alatt állanak, újabb és újabb ötleteket termelnek. Az elnyomatásukban olyanok a németek, mint a gombaspórákkal telt föld. Hiába kövezik le s hiába tapossák el, mégis csak kibúvik a földből, ha kell, még a köveket felfeszítésével is.

Ezt látszik mutatni a legújabb iskolai mozgalmuk is. Hogy egy példát említsünk, a göttingai főreáliskola a volt tanítványai áldozatkészségéből (ez is fontos momentum!) egy ugynevezett kulturától távoleső helyen, erdő-koszorúta völgyben vásárolt egy falusi birtokot, ahol a vakációban a tanulóit foglalkoztatja s a praktikus élettel kapcsolatban az elvégzett tanulmányokat újabb átdolgozza.

Ott a tanulók az egészségtelen, idegölő város után egy ideális, testet, lelket üdítően átdolgozó környezetet nyernek. Végigcsinálják ügyes beosztással egy nagyobb fajta falusi gazdaság minden munkáját. A pihenés ideje a hasznos megbeszélésekre fordítatik, ahol a munka minden részletének okszerű megbeszélésével kapcsolatot teremtenek a tanult anyaggal. Hogy milyen foglalkoztatásuk van, arra egy pár adatot felsorolok az „Aus der Natur” e hónapi száma után.

A fizikai tanulmányaik erősítésére meteorológiai megfigyeléseket végeznek s azokat kapcsolatba hozzák a gazdálkodással. Figyelik a vizierőt és annak felhasználását, ehhez vízmennyiség, sebesség és löerő számításokat vé-

geznek. Helyi posta- és táviróállomásuk lévén, ott a telegrafálás módját és eszközeit tanulják. A kis iskolai szikratávíró itt lényegesen felhasználják gyakorlatozás céljára.

A mennyiségtanhoz itt szerzik meg a praktikus alapot. Földmérési és magasságmérési gyakorlatokat végeznek. Hegyek magasságát s a hely földrajzi fekvését határozzák meg.

A vidék részletes bejárásával annak geológiai irányait kutatják át.

Igen érdekes, hogy tisztán katonai célokat szolgáló megfigyeléseket is gyakorolnak (ugyan az előbbieket is mind beállíthatók annak a szolgáltatásba!)

A katonai telefonálás és fényjelzési módok a főgondját képezik a gyakorlatoknak.

Ily módon akarnak a németek angol mintára egy a jéghátán is megélő „practical man”-t nevelni.

Nagy örömmel állapítja meg az ismertető cikk írója, hogy a kísérletek jól beváltak. A nagy közönség közhangulata, az ifjak pompás viselkedése, a szerető foglalkozási vágy dusan koronázta sikerrel a munkájukat.

Az egészről különben az tűnik ki, hogy a németek ily módon csinálnak maguknak hadsereget, amely veszedelmesebb a mundérba bujtatottnál, mert ez nagyobb számból áll, mert mindenki szolgálhatja a katonai érdekeket, nemcsak azok, akiket a sorozó-bizottság arra tesztileg alkalmasnak talált.

Ide vezetett a nagy elnyomás! Még nagyobb erőfeszítésre készítetik a németet. Mindenesetre érdekes momentumok.

1s.

Szaigonban.

(Ghia-dinh.)

Írta: Elekes György dr.

(2.)

Kikötünk.

A hajó kürtje elbődül. A parton egy magas árbocra felfut a zászló. Erre mi is leadjuk a szokásos jelzéseket. Színes lobogókkal adjuk tudtul, hogy kik és mik vagyunk, mit akarunk. A kikötő zászlója lehull. Szabad az út.

A rakodónál zibong az élet. Tizenöt-husz nagy teherhajót tömnek meg ládával, zsákokkal. Sikongva szalad le a daru, egy pillanat s máris emelkedik, vastag drótkötél körmei között tiz tizenöt tele zsákot is szorítva.

Nem érdemes tépelődni sorsunk felett, hisz úgy is száz és száz alakban les ránk, hogy minél fájóbb csalódással tiporjon meg.

Megálltak. A szokott együttlétük itt ért véget mindig. Lonci rendesen felment szobájába és Arthur sietett be az irodába.

— Husvét szombatja van. Mit fog csinálni Arthur?

— Még nem tudom!

— Ugy hát jöjjön fel hozzám, tele van a lelkem, szeretném kiönteni valakinek.

Arthur engedelmesen követte. Amint felértek az első emeleti kis udvari szobába, meglepetten kiáltott fel:

— Lonci! ... hisz ez egy valóságos paradicsom.

S a Lonci arca szerény diadalmassággal mosolygott:

— Igen, Arthur, minden boldogságom ez a kis szoba. Fizetésem és az árvaszéki havi járulékom eddigi gyümölcse. Négy év alatt szerettem, hogy legyen, ahol jól érezsem magam, hogy ne vágyjon sehova a lelkem; hogy meg tudjak menekülni az élet sodró hullámaintól... Oh Arthur, azok a hullámok úgy üldöznek és ijedten kapta hátra a fejét.

Arthur gyöngéden megfogta a kezét:

— Jöjjön édes Lonci, feküdjék le szépen a díványra, én betakarom és ide ülök maga mellé. Mesélek magának. Meglátja, hogy meg fog nyugodni. Így ni...

„Hát hol volt... hol nem volt, nem is olyan rég két gyermek. Jó pajtasok. Mindig együtt játszadoztak... Hanem egyszer a kis leányka nagy beteg lett. Halálos nagy beteg. Szülei szegények voltak, az orvost nem tudták elhívni s gyilkoló kór tombolt a gyermekben... A kis fiu meghallotta, hogy beteg a kis társnője és elment hozzá. S a leányka, mikor meglátta, felült ágy eskájában és lázasan suttozta: „Csak-hogy eljöttél Jenőke, úgy vártam rád. — — —” „Mesélj valamit Margitka, milyen az a betegség?...” És a kis leány mesélt: „A betegség... egy csunya gonosz asszony, Jenőké. Add ide a kezéd, úgy félek.” S Jenőke odanyújtotta bátorítón a kezét... S a kis leány mesélt tovább. „Az a csuf néni azt mondta a multkor, hogy ha adok neki egy gyermekszívet, akkor nem kell neki az én szívem, de ha nem adok, akkor... nekem meg kell halni.” A Jenőke szeme lázban égett: „Margitka, én hozok neked egy szívet.” „Igen, édes Jenőké,

erre akartalak kérni. Én fel sem tudok kelni. Olyan gyenge vagyok. Hozz egy szívet nekem, ha szeretsz.” S a kis fiu hévvel susogta: „Szeretlek Margitka, édes Margitom!...” „Olyan rémes... — folytatta a leányka, az az asszony mindig úgy kacag... és kérde tőlem, van-e már más szívem... és olyan rut és olyan csuf... és... úgy kacag mindig... és én úgy félek tőle édes Jenőke.” A kis fiu szívet a nyugtalanság verte, hajtotta. Elment. Nem volt nyugovása. Mit csináljon? Megüljön valakit! Honnan szerezzen szívet? Másnap elment ismét Margitkához és Margitka nem ismerte fel... Jenő okoskodott... Vesz egy mézeskalács szívet, elviszi, úgy sem ismeri meg. Elszaladt és hozott egy kis leányszívet, a mézeskalács-sütő így mondta. Vitte Margitkához, de nem volt szabad bemennie, azt mondták, alszik. S ő ott hagyta; kérte, ha felébredt, adják oda neki azonnal... De Margitka sohse ébredt fel többet, elvitte az a kacagó csunya asszony.”

— Látja Lonci, ezer — és — ezer alakban él közöttünk ez a mese. A leány álmodik lázában, a fiu törekszik megvalósítani az álmot. De a nő már félúton megunja várni, mert hallgat az ostobán pletykázó, kacagó kávésnénikre,

Megkezdődik a kikötés. Egy bugyolált orru kikötőgőzös nagy igyekezettel taszigálja hajónk oldalát hol elől, hol hátul, hogy minél jobban a parthoz szorítson. A Meinam gépei végleg elcsendesülnek. A tehetetlen öreg hallgatagon türi, hogy egy ilyen kis vizibéka a helyére igazgassa. Ő nem szólhat bele a játékba. Kormánykerekeinek egy hibás mozdulatára azonnal bezúzná az orrát.

De már a parthoz értünk. Leeresztik a vasmascát és kötelekkel is a rakodóhoz kötöznék. Hosszu hajóhidat tolnak fel hozzánk. Tisztviselők és orvosok jönnek vizsgálni. Nekünk kiszállani nem szabad. Szerencsére egyéb szórakozásunk akad.

Mimika vásár.

Már kikötés közben megrohanták hajónkat a csolnakereskedők. Hogy megálltunk, mind többen és többen jönnek. Kisebb-nagyobb csolnakok, bárkák, megrakva a tropikus égőv minden gyönyörűségével. Aranyszínű ananász, óriási kókuszdió, füge, zöld és sárga banán, dinyék és lehetetlen színű és formájú, általunk ismeretlen gyümölcsök csábítóan virítanak felénk a vízi boltokból. De lehet kapni italokat, cigaretta, emléktárgyakat stb. is. Az árusok kötelet dobna fel hozzánk. A kötél végén kosár. Abba kell tenni a pénzt, visszaereszteni s a kívánt árut újból felhuzni.

Megkezdődik a vásár. Nagyszerűen mutatunk. A helybeli pénzzel még nem ismerkedtünk meg, no de tudtuk, hogy milyen valutával kell utnak indulni. (Már aki tudott tudni.) Az amerikai dollár, a kínai dollár és a japán yen itt is ismeretes és közkedveltségnek örvendő pénznem. És beszélni is tudunk. Kézzel, lábbal és fejjel ki tűnőnkilehet fejezni mindent, különösen, ha az ember még orosz-magyar nyelven is tolmácsolja óhaját.

— „Még egyet“ — „még egyet“ — „hát a mi?“ — „igen-igen“ — „megesalsz disznó“ — „tiz szen, deszet szen“ — „azt az izát“ — „az apád“ — stb. csatakiáltásoktól hangos a hajó. Jön-megy a kosár. A fedélzet tarka a gyümölcsök hajától. Egy-egy alak falhoz támaszkodva megelégedett mosollyal gyurja magába a huszadik banánt, miközben Szibériába mereng vissza. Hat éve nem evett gyümölcsöt. Mások harsogó kacajjal bontanak egy piros csodát. Ez a fejét törli, hogy hogyan törje fel a kókuszdiót, amaz nem tudja, hogy annak, amit a kezében

akik megrontják a sziveket s a leány eltemeti az álmát idejekorán.

— Oh Arthur! Az én álmom még nem is tudja senki sem. Még nem meséltem el senkinek... Oh én nem hallgatnék másra, csak arra, aki megteremtené az álmaim. Oh, ha engem szeretne valaki... ha értem jó volna valaki, ha boldogságot tudna adni...

— Szeretlek Lonci, édes Loncikám! — mondotta Arthur és lázas ajka a kezét kufatta a karmazsin takaró alatt.

Térden állott a dívány előtt a férfi... és Lonci boldog mosolygással hallgatta a fülében zsongó hullámok játszi énekét.

A tavaszi est szürkése véigcsókolta a virágokat. A rügyfakadó ágakra forró sóhaj lehelt és aztán benézett minden ablakon, sutogva, hirül hozva, hogy megérkezett az est.

— Nézze Arthur, már este lett. Halkan, észrevétlen lopózott be az ablakon, mintha nagy fekete haját fésülné a természet gyönyörű aszsonya és habfahéren csillogó vállai sugarakat küldenének e sötét, titokfűdő éjszakába.

Este 1/2 8 volt, mikor Arthur megnézte óráját és siető lépésekkel ment egyenesen haza.

Nem akarta a mocskos városi élet forgatagában bepiszkolni azt a szüzi, tiszta szerelem estét.

(Folyt. köv.)

tart, melyik részét kell megenni, ismét a harmadik szitkozódva vágja bele a folyóba a narancsot: keserű mint az epe. Sokan vannak azonban olyanok is, akik csak nézdelődnek, komor arcuk mintha mondaná: utáljuk India minden husos nedűjét, holott titokban csepeg a nyáluk.

Az árusok vigyorogva mutatják fel egymásután a színes csemegéket. Néha azt mímlik, hogy ráfizetnek a boltra, jöllehet egy és ugyanazon dologból — kihasználván a rossz hírszolgálatot — a hajó végén kétszer annyit adnak, mint az elején, vagy megfordítva. Érezük, hogy csunyául becsapnak bennünket. De csak becsaptak. Mert most jön a revans.

Hihetetlen hossz a tőzsdén.

Az egyik plenninek (= hadifogoly, orosz szó) hirtelen ötlete támad és beletesz egy orosz ötvenkopejkás rőzsaszínű papirdarabkát a kosárba. A barnabőrű boltos forgatja, forgatja, széles ajka megrándul, elvigyorodik, majd belepakol a kosárba egy üveg bort és egy rakás gyümölcsöt. Győzelem! —

A korlát mentén végigmegy a hir: veszik a rubelt. A vásárlókedv hirtelen megnövekszik. Előkerülnek a zsebekben maradt, vagy emlékül eltett Kolesák-féle szibériai rubelek, amelyeknek ott már annyi értékük sem volt, mint a csomagoló papirnak, a vörösek egy rövid rendeltel egyszerűen értéktelenné nyilvánították. Előkerül a Szemjenoff nagyszerű karriert futott fehér pénze, melyből egy hónappal a kibocsátás után öt dollárért egy milliót adtak és fonttal mérték. Legjobban érvényesül azonban az Amerikában gyártott dollár-rajzu keletsizibériai rubel, amely az értékétől eltekintve igazán gyönyörű pénz.

A világháború óta nagy ütközetekhez és csatákhoz szokott tőzsdéken ehez hasonlítható „hossz“ még nem volt. Az összes nehéz pénznemek lezuhanak s a divatját mult lenge rubel a magasha szökkenve újból átéli virágzásának első korszakát. A tőzsdén bolond, fejtelten zürzavar támad. Az árusok némelyike az újabb valuta bevezetésénél tanusit ugyan némi bizalmatlanságot, de látva társai kapkodását, nem akarván lemaradni, ordítva csap az üzletre. A plennik szórják a pénzt, az aprópénz fogytával száz rubelért sem kívánnak többet, mint amennyit ötven kopejkáért kaptak. Az eddig buskmor arcok is kigömbölyödnek, nevetve nyulnak a kosarakért és kopasztják a tömött banángerezeket.

A partfelőli oldalon, a hajóhidnál egész ütközet támad. A parti kofák gyermekei rohamozzák a meredek hidat, a korlátokig feljönnek s a vásár itt már kézből bonyolódik le.

A jobbérzésűek, miután szavuk elveszett a pusztában és mivel különösen az orosz világban csaláshoz és lopáshoz idomult legénységgel nem lehetett birni, abbahagyták az erkölcsi prédikációt. Ehelyett most el kezdik dobálni az eddig vásárlásra használt papirlapokat a parton összecsozdult meztelen gyermekek és majdnem meztelen felnőttek közé. Egy újabb nevetni való. Cívódva, veszekedve és verekedve vetik magukat férfiak, asszonyok és gyermekek egyaránt a szállingózó pénzekre, egyre huszan is rohannak s ha véletlenül egyet egyet a part és a hajó között a vízbe sodor a szél, habozás nélkül hárman is utána ugranak a magas kőgátról.

És ennek meg lett a hatása. Egy pillanat alatt megakad a forgalom. A vizikofák szótlanul, bamba képpel, bizonytalanul és bizalmatlanul nézegetnek hol a hajóra, hol meg az előttük heverő papirhalmazra. Nem tudják, hogy mi történt. Egymással kezdenek veszekedni, majd lassanként elvonulnak a rájuk nézve veszélyes telepről.

Mi lesz velünk?

Ideje már erről is csevegni. Azt mindenünk tudja, hogy a kacsaringós kitérőt nem a mi szép szemeinkért csinálta a Meinam. 8000 tonna rizst akar itt magába gyurri. Hálótermeink alatt üresek a kamarák, 800 vasuti kocsi rizs a Sanghaiban felvett 1500 tonna liszt mellett ott kényelmesen elfér. Szegény hajótulajdonosunk a „Compagnie des Messageries Maritimes — Marseille“ is hadd keressen valamit. Ugy is panaszkodik, hogy az értünk fizetett fejenkénti 110 dolláron (ma 14.000 leu) semmi haszna sincsen.

A hajóstisztoktól előre tudtuk, hogy a berakodás körülbelül öt napig fog tartani, a mi lakótermeinkben keresztül. Ugy tervezték, hogy vagy a városban helyeznek el minket, vagy ha ez nem volna lehetséges, akkor nappalra, amíg a munka folyik, a partra tesznek ki. Ebben az esetben a szaigoni időzés tovább tartana, mert ha mi a hajón hálunk, éjjel nem dolgozhatnak. Mi lesz velünk? folyik-folyik a találgatás, amikor jön a parancs: evőeszközöket és takarókat összecsomagolni, kiszállunk.

Kibajózás.

A parton feltűnik egy század gyarmatkatonára. Többnyire feketék, de nem erről a vidékről valók. A hajó előtt felállanak nagy négyszögű területet fogva körül. Tisztjeik ellenőrzése mellett megkezdődik a kibajózás. Kettősrendekbe sorakozunk. Megtudjuk, hogy a gyalogsági és tüzérszárnyakba kapunk szállást. Félhatra jár, mire lassan, szuronyos fekete francia katonák között megindulunk. (Folytatása köv.)

A gazdasági iroda értesítései.

(Kézdivásárhely, Szala-utca 2. sz.)

Géptulajdonosok figyelmébe. Szöcs Tamás szentivánlaborfalvi géptulajdonos jövő hó folyamán Budapestre megy.

Felhívom az összes kézdi és orbai járásbeli géptulajdonosokat, hogy ha valamely géprészük hiányzik, azt irodánkba írásbelileg jelentsek be, melyet Szöcs Tamás ur összegyűjt és Budapesten megrendeli, ha a géptulajdonosoknak az árak megfelelők lesznek.

Mikor Szöcs ur Budapestről visszajön, bemutatja az árukat s akinek megfelel, átutaltatja a pénzt a céghez Budapestre s Szöcs ur onnan haza fogja hozni.

Tehát, akinek géprészekre van szüksége, irodánkban jelentkezni sziveskedjék.

Gyümölcsfa csemetéket aki rendelni óhajt, sziveskedjék irodánkba bejelenteni. Az árak a valyi árakhoz mértén 25%-kal drágábbak.

Árjegyzék van, melyből a megrendelendő fákcskákat ki lehet választani.

Molnár Kálmán,
KVGE. ügyv. alelnök.

HIREK

Szerda, január 18.

— A szimfonikus zenekar hangversenye.

Amint megírtuk, a szimfonikus zenekar az álarcos bálon kívül hangversenyre is készül. A hangverseny nem január 28-án lesz, — mint jelezve volt, — hanem február elsején, amire felhívjuk közönségünk figyelmét. Megjegyezzük, hogy előjegyzések egyelőre a hangversenyre eszközölhetők, az álarcos bálra majd csak később jegyezhetők elő jegyek.

— *Drágult a posta.* Január elsejétől kezdve a külföldre irányított postaküldemények tarifája drágább. A tarifaemelés, az 1920. évi madridi kongresszus határozatainak nyugszik. Husz grammig az eddigi két leu helyett három leuba kerül minden külföldre szóló levél postadíja. Minden további husz gramm 1:50 leuba kerül. Levelezőlapokra az eddigi egy leu helyett 1:80 leu értékű.

bélyeget kell ragasztani. Nyomtatványok 50 grammonként 60 bábba kerülnek, ebbe a kategóriába tartoznak az áruminta küldemények és üzleti papírok is. Az árumintákra azonban, ha a súly kisebb is, legalább 120 leu ragasztandó, míg üzleti papiroknál a legkisebb küldemény is három leuba kerül. Ezen az alapon felül, aztán 50 grammonként a 60 bábos bélyeg szükséges. Az ajánlási díj három leu, úgy, hogy a legolcsóbb ajánlott levél is legalább hat leu. Ajánlott minta- vagy üzleti papírküldeményeknél az alapárhoz még az ajánlási díjat is hozzá kell tenni. Az eddigi 350 gramm helyett 500 grammnyi árumintát lehet küldeni. Reklamációk ára hat leu. A belföldi forgalom tarifája változatlanul megmaradt.

— **Halálozások.** Szöcs József korcsmáros városunkban meghalt. Ma délután temették el nagy részvét mellett. — Özv. Szöcs Dánielné tegnap szintén elhunyt városunkban. Hetek óta készülődött, hogy meglátogassa Magyarországra expatriált gyermekét s készülődés közben a régi szivbaja megölte. Holnap lesz a temetése.

— **Készülődés az Aranyemberre.** Amint értesülünk, az Aranyember, melyet nagy szorgalommal próbál a lelkes műkedvelői gárda — február 4-én kerül előadásra. A személyekben — úgy látszik — sikerült is megállapodni. A szereposztás így módosul:

Timár Mihály	—	Molnár Józsiás
Trihálsz Entima	—	Jancsó Géza
Tymea, leánya	—	Száva Nusi
Terézia, mama	—	Albert Vilma
Noémi, leánya	—	Teleki Vilma
Barazovics	—	Sarkadi Gusztáv
Barazoviczné	—	*
Athália, leánya	—	S. Mátrai Rózsi
Krisztyán Tódor	—	Dávid Dezső
Kadisa	—	Tóth Tibor
Csajkás tisz	—	Török Tivadar
1. csempész	—	Benkő Lazi
2. csempész	—	*

— **Requiem.** 1901. évben elhalt nagynyújtódi Jancsó Károlyért folyó év és hó 24-én a n ujtódi róm. kath. templomban gyászmise lesz, melyre ez uton is a rokonokat és jóbarátokat meghívom. *Tellmann Gyuláné.*

— **Páll Bálint tanító tragédiája.** Ezer halált osztó veszély között került orosz fogságba a kézdivásárhelyi születésű Páll Bálint aranyosgerendi áll. iskolai tanító még a világháború kezdetén. Egy-két levelet akkoriban még küldött, de az utolsó két év alatt semmi értesítést nem kapott róla folyton aggódó családja. A minap aztán a füzesabonyi körjegyző levele szívszaggató viágosságot derített a szerencsétlenül járt tanító esetéről. Eszerint a hazafelé törekvő Páll Bálint rablók áldozata lett. A füzesabonyi jegyző leírja, hogy vele együtt tizenketten indultak haza Szamarkand tartományból. A sivatagon csatlakoztak egy karavánhoz, mely az ő csomagjukban nagy értéket gondolt. Egyik pihenő helyen a karaván tagjai megtámadták őket, lekötözték és sortüzet adtak rájuk. Az abonyi jegyző halálos sebet nem kapott. Pár napi bolyongás után egy angol őrhelyre jutott, ahol az esetről jelentést tett. Kórházba szállították, ahonnan hat hónapi kezelés után került haza Füzesabonyba. Első dolga volt, hogy szerencsétlenül járt társainak családjait a szomorú esetről értesítse.

— **A martonosi 113 éves asszony halála.** Ritka életkort ért meg Kézdimartonosban özv. Rentzel Péterné szül. Baldea Paraszkiwa román asszony, ki a napokban 113 éves korában hagyta itt ez árnyékvilágot. Hátramaradt gyermekei közül legidősebb a leánya, a 80 éves Rentzel Paraszkiwa.

— **Felségsértés.** A Temesváron megjelenő románnyelvű élelclap karácsonyi számát az újságosság elkobozta. Az újság a király személyét sértő közleményt tartalmazott. Az eljárást a szerkesztő ellen a magyar kivételes sajtótörvény alapján indították meg.

— **„A Napkelet”** január 15-iki száma szokatlanul érdekes tartalommal jelent meg. Anatole France titkára Kémeri Sándor érdekes közleményt írt a nobeldíjas regényíró olasz-

országi tartozkodásáról. Ormos Ede magyar aktuálisok kapcsán mutat rá a visszajáró történelemtanulmányaira. Kemény Gáborszenzációs tanulmányt írt Rousseau szerelmeiről. Weisz Sándor a zsidókérdés aktualitásait fejtegeti. Négy város képzőművészeti kiállításának kritikai méltatására is kiterjeszkedik a „Napkelet” és számos más időszerű témára, melyek különösen foglalkoztatják a közvéleményt. Novellával Nyirő József, Sipos Domokos, Molter Károly és még többen szerepelnek. Érdekes cikket olvasni Georg Keyserről, Németország egyik legfigyelemre méltóbb tehetségéről, akinek arcképét is közli a „Napkelet”. Számos vers, figyelőrovat teszi a számot nivossá. Kapható mindenütt.

— **Vonatkísérők betörő bandája.** Egy évvel ezelőtt a vasuti lopások megakadályozására vasuti őrséget szerveztek. Főleggyverzett csendőrök kísérték a vonatokat és ellenőrizték a forgalom lebonyolítását. Az utolsó időkben újra napirenden voltak a lopások és a kocsik feltörése ellenére minden intézkedésnek nem sikerült a tetteseket kézrekeríteni. Legutóbb Bánfihunyadon megismétlődtek a rablások. Jelentés érkezett Kolozsvárra, melyben megfelelő intézkedéseket kértek. Stoiánescu őrnagy, csendőrparancsnok megindította a vizsgálatot, mely szénázó: eredményteljén járt. Kiderült, hogy a betöréseket a vasuti csendőrség köréből alakult banda követte el. Fegyveres erő szállt ki Bánfihunyadra a banda kézrekerítésére. A banda azonban, az őrség közeledténél láttára megadta magát az egyik őrmester kivételével, aki bár lábába súlyos sebet kapott, elmenekült. Ezek követték el a legutóbbi hunyadi rablógylkosságot is, melynek tetteseit mostanig hiába nyomozták. A leleplezés hatása alatt elhatározták, hogy felülvizsgálják a vasutnál alkalmazott embereket és az őrséget a gyanús emberektől megtisztítják.

— **Megszűnt a Vasárnapi Ujság.** Budapesti tudósítónk jelenti: A Vasárnapi Ujság fennállásának 69. évében megszűnt. A Franklin Társulat új tulajdonosai sajnálták a további áldozatokat arra, hogy a lapot fenntartsák. A lapnak, amely félszázadon át szolgált a művelt magyar közönség szellemi kíváncsalmait, legutolsó szerkesztője Hoitsi Pál volt s fennállásának hosszú ideje alatt a magyar írók legkiválóbbjai csaknem mind munkatársai voltak a lapnak.

— **A Gyimesi vadvirág — Szászfaluban.** A szászfalvi ifjúság e hó 29-én táncmulatságot rendez. Falusi műkedvelőink ez alkalommal előadják Gécy nagybecsű népszínművét, a Gyimesi vadvirágok-at is, melyre nagy szorgalommal készülnek.

— **Köszönet.** A kézdivásárhelyi. Könyvnyomda r.t. 100 leut adományozott a kézdivásárhelyi kereskedő tanonciskola céljaira, melyért ezuton mond köszönetet az iskola igazgatósága.

— **Cukrászda-megnyitás.** Jencsevits Art-hurné ez uton is értesíti a nb. közönséget, hogy a cukrászda vezetését újból ő vette át. A közönség pártfogását kéri.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

A város hivatalos közleményei.

(E rovatban jelenik meg a város minden hivatalos, a lakosságot érdeklő városi hirdetmény, amire felhívjuk olvasóink figyelmét.)

174/1922. szám.

Hirdetmény.

Az állam Németországból behozandó kancákat oszt ki olyan gazdák részére, kik lótenyésztéssel foglalkoznak. Bővebb felvilágosítással szolgál a városi gazdasági hivatal, hol folyó hó 19-én déli 12 óráig lehet jelentkezni. A kancákat ingyen adják a csikók ellenében, amelyek 2 éves korukban az államnak beszolgáltatandók.

Kézdivásárhely, 1922. január hó 17-én.

Horváth Lajos s. k.,
polgármester h.

A kézdivásárhelyi Katalin-báti őszhaju ismerős címét azonnal közölje Sepsiszentgyörgyre.

Legtartósabb
talp, bőr, box-, zsevró-, sima bagaria
bőrök, cipő-felsőrészek és cipész-szerszámok
legolcsóbb árban kaphatók
Szöcs M. Lajos bőrkereskedésében.

Szám: 225/921. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhirre teszi, hogy a kézdivásárhelyi j-bíróságnak G. 4681/921 sz. végzése folytán Popán Jánosné berecki lakos felperesnek ozsdolai lakos alperes ellen 1921 november 9-én és következő napjain fogatosított birtokba vezetés alkalmával lefoglalt 40-60 q. széna a kölkpusztán és a vadleánykut erdőreszen az Ozsdola község határában 2149 leu s járuléka erejéig fenálló perköltség fejében 2750 leu becsértékben 1922. január 31-én d. e. 9 órakor a helyszínen esetleg Ozsdola község házánál a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett becsáron alul is el fog árvereztetni.

Kézdivásárhely, 1922. január 13-án.

Mánya Ágoston,
bíró, végrehajtó.

Gazdák, gazdakörök és kereskedők

tudomására hozom, hogy Magyarország-ból és Németországból a megrendelt

fűmagvak, takarmányrépamagvak, kerti és veteménymagvak

már utban vannak és rövidesen megérkeznek, melyeket jóállás mellett legolcsóbban fogok árusítani. Továbbá raktáron lesz:

arankamentes olomzárólt lóhere és lucernamag.

Minden községben bizományost keresek. A megrendeléseket már most tisztelettel kérem hozzám juttatni sziveskedjenek, hogy tudjam azokat idejében teljesíteni.

BARTHA ÁRPÁD, Sepsiszentgyörgy.

Sürgöny: „BARTHA”

Telefon: 25

Viszonteladókna nagy engedmény!

Eladó egy jókarban levő

Radiál gyors szita

3 selyem és 4 drótkerettel. Cím a kiadóhivatalban.

Selyem, bársony, férfi és női ruhákat, végárukat, háziszőtt posztókat présel, ványol és legszebben

fest és tisztít

SVAÁB ANDOR

első barcasági ruhafestő és vegytisztító gyára Brassó.

GYÜJTŐDÉ

FEJÉR LUKÁCS FIAI CÉG

KÉZDIVÁSÁRHELY, FŐTÉR.

A T. VEVŐ KÖZÖNSÉG becses tudomására kívánom hozni, hogy ÜZLETEMBEN

Denaturált szesz

állandóan kapható; ugyanott

bőr, talp és mindennemű szuterellékek a legjutányosabb árban szereshetők be. Szives pártfogást kér, tisztelettel:

Benovits Béla, bőrkereskedő.

BÖRKERESKEDŐK — VENDÉGLŐSÖK!

KISKÜKÜLLŐ-menti

URADALMI FAJBOROK

állandóan raktáron. Vaggontételekben is

kapható az

ÁLTALÁNOS HITELBANK-nál

DICSŐSZENTMÁRTON.

„HERMES” hirdetés 11.525.

Holdengraber Huttmann

és Társa

Brassó, Hirscher-utca 4. szám alatt

1922. január hó 1-én nyitják meg

Manufaktur-, Rövid- és

Noringbergi Engros

üzletüket.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.